

Notat

9. december 2015

Kommenteret høringsnotat over forslag til lov om kollektiv forvaltning af ophavsret

Kulturministeriet sendte den 21. september 2015 forslag til lov om kollektiv forvaltning af ophavsret i høring med frist den 26. oktober 2015.

Lovforslaget har til formål at gennemføre EU-direktiv 2014/26/EU om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på onlineanvendelse i det indre marked.

Direktivet blev vedtaget den 26. februar 2014 og skal være implementeret i dansk ret den 10. april 2016. Direktivet foreslås gennemført ved en ny lov om kollektiv forvaltning af ophavsret samt ved indførelse af et nyt kapitel 2a i lov om ophavsret. Ændringerne i lov om ophavsret kræver, at der foretages konsekvensændringer i § 47, stk. 2, i lov om ophavsret.

Forslaget til lov om kollektiv forvaltning af ophavsret har til formål at regulere kollektive forvaltningsorganisationer i Danmark og fremme udstedelsen af multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på levering af online-tjenester. Lovforslaget indeholder herudover regler, der har betydning for brugere af ophavsretligt beskyttet materiale, de kollektive forvaltningsorganisationers medlemsorganisationer og uafhængige forvaltningsorganisationer.

1. Generelle bemærkninger

1.1. Oversigt over høringssvarene

Kulturministeriet har modtaget 50 høringssvar. Disse høringssvar er oplistet i **bilag 1**.

Kulturministeriet har nedenfor udarbejdet et resume over de modtagne bemærkninger. Bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, er ikke medtaget i resuméet. Kulturministeriets kommentarer til bemærkningerne er indsat i slutningen af hvert afsnit.

Der henvises i øvrigt til høringssvarene.

En del af de modtagne høringssvar henviser til andre modtagne høringssvar.

2. Generelt om lovforslaget

IFPI Danmark, Udvalget til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde (UBVA), Danske Teatres Fællesorganisation, Danmarks Biblioteksforening for Biblioteksparaplyen, Koda, Dansk Komponistforening (DKF), Danske Populærautorer (DPA), Danske Jazz, Beat og Folk Autorer (DJBFA), Dansk Musikforlæggerforening (DMFF), Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS), Producentforeningen, Filmret ApS, CAB, Filmret, Filmkopi, Dansk Artist Forbund, DR, TV2 Danmark A/S og Dansk Erhverv bakker alle op om lovforslagets mål om øget gennemsigtighed.

Copydan Tekst & Node finder det overordnet set positivt, at lovforslaget i vidt omfang giver dem mulighed for at opretholde en velfungerende og smidig forvaltning af aftalelicenssystemet på tekstområdet. Danske Medier og Danske Forlag henviser til Copydan Tekst & Nodes høringsvar.

Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser (RKU) tilslutter sig uden bemærkninger forslaget om at modernisere regler og begrebsformuleringer som fremsat i lovforslaget.

Copydan Billeder udtrykker tilfredshed over, at ministeriet gennem en minimumsimplementering i så vidt muligt omfang bevarer eksisterende velfungerende systemer for forvaltning af ophavsret på billedområdet. Dansk Fotografisk Forening, Danske Tegneserieskabere, Danske Bladtegnere, Danske Billedkunstnere, Danske Kunsthåndværkere og Designere, DJ:Fotograferne og Visuelt Forum henviser til Copydan Billeders høringsvar.

DOKS udtrykker generelt en positiv holdning overfor lovudkastet. DOKS finder, at det er en velafbalanceret implementering af EU-direktivets målsætning om at sikre gennemsigtighed, uden at den danske måde at organisere den kollektive forvaltning på, går tabt.

Dansk Musiker Forbund (DMF) hilser det generelle sigte med det EU-direktiv, som gennemføres med det foreliggende lovforslag, velkomment. DMF finder det rigtigt og hensigtsmæssigt, at der nu i EU er etableret fælles rammebetingelser for forvaltningen af ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder, således at ophavsmænd og udøvende kunstnere sikres transparens og demokratisk kontrol i forhold til de organisationer, der er betroet administrationen af deres rettigheder og penge.

Koda, Dansk Komponistforening (DKF), Danske Populærautorer (DPA), Danske Jazz, Beat og Folk Autorer (DJBFA) og Dansk Musikforlæggerforening (DMFF) er opmærksomme på behovet for at effektivisere området for kollektiv rettighedsforvaltning indenfor EU og håber og forventer, at en sådan effektivisering indirekte også vil komme Kodas medlemmer til gode.

Samrådet for Ophavsret tillægger det stor betydning, at der findes velfungerende forvaltningsorganisationer og klare rammer for, hvordan vederlag opkræves og fordeles gennem forvaltningssystemerne. Derfor hilser Samrådet for Ophavsret direktivet om kollektiv forvaltning og implementeringsloven velkommen, da de nye regler fremmer gennemsigtighed og åbenhed. Samrådet for Ophavsret bemærker dog, at der imidlertid vil være en del ekstra omkostninger forbundet med forvaltningen af rettighedsmidlerne, og det øgede bureaukrati, der er forbundet hermed, vil være meget byrdefuldt for organisationerne. Det vurderes, at omkostningerne forbundet med fordelingerne af rettighedsmidlerne generelt vil blive højere, og i nogle tilfælde vil omkostningerne være uforholdsmæssigt høje i forhold til de beløb, den enkelte organisation skal udbetale til rettighedshaverne. Samrådet for

Ophavsret vurderer, at konsekvensen heraf bliver, at de midler, der reelt udbetales til rettighedshaverne, bliver mindre. Samrådet for Ophavsret vurderer, at en yderligere følge af de øgede omkostninger forbundet med forvaltningen af rettigheder vil være, at forvaltningen vil blive koncentreret hos færre og større organisationer, og Samrådet for Ophavsret er bekymrede for, at små faglige organisationer kan føle sig tvunget til at fusionere med større organisationer eller helt afslå at modtage og er af foretage fordeling af rettighedsmidler. Performex og DMF henviser til Samrådet for Ophavsrets høringssvar.

Performex vurderer, at organisationen vil være omfattet af de kommende regler som kollektiv forvaltningsorganisation, og Performex bakker generelt op om, at der fastsættes fælles rammebetingelser for kollektive forvaltningsorganisationer. Performex pointerer dog samtidig, at organisationens rettighedsområde er kendetegnet ved, at mange rettighedshavere skal dele en relativt lille pulje, og at det kommer til at blive dyrere for Performex' rettighedshavere, når deres administration skal opfylde kravene om nye procedurer, erklæringer og offentliggørelse af oplysninger m.v.

Det Kongelige Bibliotek mener, at kravene, der opstilles i lovforslaget, er meget detaljerede, hvilket må forventes at medføre en forøgelse af forvaltningsselskaberne administrationsomkostninger, hvilket ifølge Det Kongelige Bibliotek må føre til en fordyrelse af fremtidige aftalelicenser. Statsbiblioteket henviser til Det Kongelige Biblioteks høringssvar.

Dansk Forfatterforening har oplyst, at de så vidt muligt vil bestræbe sig på at efterleve lovens regler også på de punkter, hvor de ikke udtrykkeligt omfatter medlemsorganisationer. Dansk Forfatterforening henleder dog opmærksomheden på, at den nødvendige tilpasning af procedurerne for at efterleve lovens regler er en stor byrde, og indkørfasen vil fortsætte de næste par år. De henviser endvidere til, at lovens regler, der har som mål at føre så mange penge som muligt tilbage til de konkrete ophavsmænd til et givent brugt værk, kommer til at koste ophavsmændene flere penge, end de hidtidige procedurer, ikke alene i indkørfasen hvor nye procedurer skal laves og udføres, herunder også IT-systemmæssigt, men også på vedvarende basis, da der skal bruges flere ressourcer på opsøgende arbejde med at finde ophavsmænd.

UBVA påtager sig gerne et formelt lovgivningsansvar for at udarbejde gennemsigtighedsrapporten, men pointerer samtidig, at kravene til gennemsigtighedsrapporten bør være proportionale i forhold til størrelsen på de vederlag, den vedrører.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet konstaterer, at der generelt er opbakning til lovforslaget, hvilket særligt gælder for så vidt angår kravene til gennemsigtighed i forvaltningen.

Det anføres i en del af høringssvarene, at lovforslagets regler vil medføre øgede omkostninger for de kollektive forvaltningsorganisationer og deres

medlemsorganisationer. Dette vil i henhold til visse hørings svar medføre fordyrelse af aftalelicenser (*Det Kongelige Bibliotek*) og mindre udbetaling til rettighedshaverne (fx *Samrådet for Ophavsret*). Det fremhæves særligt, at de øgede omkostninger kan være en udfordring for mindre organisationer.

Kulturministeriet kan ikke afvise, at lovforslaget kan medføre omkostninger for nogle forvaltningsorganisationer og deres medlemsorganisationer. Kulturministeriet bemærker i den forbindelse, at det var en af prioriteterne for Danmark under forhandlingerne at begrænse de administrative byrder for de kollektive forvaltningsorganisationer, og at det endelige direktiv efter Kulturministeriets vurdering er mindre byrdefuldt end det oprindelige direktivforslag.

Endvidere bemærkes, at Kulturministeriet ved at tilstræbe en minimumsimplementering har begrænset de administrative byrder mest muligt og givet forvaltningsorganisationerne deres medlemsorganisationer stor fleksibilitet til at indrette sig på den måde, de finder mest hensigtsmæssig inden for rammerne af lovforslaget.

3. Forvaltningsorganisationer, der er aktive i Danmark, men som er etableret uden for EU

Copydan AV-foreningerne vurderer, at lovudkastet indebærer en diskrimination over for europæiske forvaltningsorganisationer i forhold til forvaltningsselskaber, der er etableret uden for EU, og tilføjer, at det er urimeligt, at der ikke gælder samme krav, da der er samme beskyttelseshensyn til rettighedshavere uanset, om de har valgt at lade deres rettigheder forvalte af et europæisk forvaltningsselskab eller et forvaltningsselskab, der er etableret uden for EU. *Copydan AV-foreningerne* mener, at muligheden for ikke at blive omfattet af reglerne ved at etablere sig uden for EU ikke er hensigtsmæssig, især ikke i tilfælde hvor en sådan ikke-europæisk forvaltningsorganisation repræsenterer danske rettighedshavere. *Copydan AV-foreningerne* foreslår på den baggrund, at loven ændres, således at kollektive forvaltningsorganisationer og kommercielle forvaltningsselskaber etableret uden for EU, men som har aktiviteter i Danmark, også omfattes af loven. *UBVA*, *Filmex*, *DOKS*, *Dansk Forfatterforening*, *DMF*, *Gramex*, *Samrådet for Ophavsret* og *Koda* udtrykker lignende bekymringer og foreslår ligeledes, at kollektive forvaltningsorganisationer, der er etableret udenfor EU, men som er aktive i Danmark, bliver omfattet af lovforslagets regler. *Performex* og *DMF* henviser til *Samrådet for Ophavsrets* hørings svar.

Kulturministeriets bemærkninger:

I det udkast til lovforslag, der blev sendt i høring, blev der lagt op til, at kollektive forvaltningsorganisationer, der etableret uden for EØS-området, men som er aktive i Danmark, ikke omfattes af lovforslaget. Dette blev gjort ud fra en betragtning om at undgå overimplementering, ligesom det blev vurderet, at der ikke var et aktuelt behov for at regulere disse organisationer, da kollektiv forvaltning af ophavsrettigheder i Danmark i dag sker gennem danske kollektive forvaltningsorganisationer.

Da det imidlertid ikke kan udelukkes, at forvaltningsorganisationer etableret uden for EØS i fremtiden kan blive aktive i Danmark, kan det være hensigtsmæssigt at give mulighed for hurtigt og fleksibelt at kunne omfatte sådanne organisationer af hele eller dele af lovforslaget.

På denne baggrund foreslås det derfor som ny § 1, stk. 5, at:

”Kulturministeren kan fastsætte regler om, at kollektive forvaltningsorganisationer og uafhængige forvaltningsorganisationer, der er etableret uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, og som er aktive i Danmark, helt eller delvist omfattes af denne lovs bestemmelser.”

Denne løsning betyder, at kulturministeren hurtigt og fleksibelt vil kunne regulere kollektive forvaltningsorganisationer og uafhængige forvaltningsorganisationer, der er etableret uden for EØS, men som er aktive i Danmark, hvis det vurderes, at der er behov for det

Såfremt hjemlen udnyttes, vil formålet være at ligestille danske forvaltningsorganisationer med forvaltningsorganisationer, der er etableret udenfor EØS i forhold til, hvilke regler der skal følges.

4. Kommercielle/uafhængige forvaltningsorganisationer

Gramex mener, at det bør genovervejes, hvorvidt kommercielle forvaltningsorganisationer skal omfattes af de samme krav som kollektive forvaltningsorganisationer.

Kulturministeriets bemærkninger:

Direktivet indeholder en udtømmende opstilling af de forpligtelser, der gælder for henholdsvis de kollektive forvaltningsorganisationer og de kommercielle forvaltningsorganisationer (i direktivet betegnet ”*uafhængige forvaltningsorganisationer*”). Kulturministeriet finder ikke anledning til at fastsætte yderligere regler for de uafhængige forvaltningsorganisationer end dem, der gælder i medfør af direktivet, da dette betyder, at disse organisationer vil blive stillet dårligere end tilsvarende organisationer i andre EU-lande, der ikke fastsætter sådanne regler. Indførelse af yderligere regler for de uafhængige forvaltningsorganisationer vil derfor være en overimplementering af direktivet.

5. Medlemsrettigheder

5.1. Kollektive overenskomster

Filmex mener, at det i de specielle bemærkninger til lovforslagets § 3 bør præciseres, at ”kollektive overenskomster” oplistes som et eksempel på, hvornår en kollektiv forvaltningsorganisation forvalter rettigheder på baggrund af andet end en bemyndigelse.

Kulturministeriets bemærkninger:

Lovforslagets § 3 indeholder regler om en rettighedshavers bemyndigelse af en kollektiv forvaltningsorganisation til at forvalte rettigheder for denne samt regler om

opsigelse eller tilbagetrækning af disse rettigheder. Det følger endvidere af de specielle bemærkninger, at forslaget til § 3 kun vedrører det tilfælde, hvor en rettighedshaver giver en bemyndigelse til en kollektiv forvaltningsorganisation. Dette betyder, at § 3 ikke finder anvendelse, hvor en kollektiv forvaltningsorganisation kun har medlemsorganisationer som medlemmer og ikke individuelle rettighedshavere. Bestemmelsen finder endvidere ikke anvendelse i de tilfælde, hvor en rettighedshavers rettigheder forvaltes af en kollektiv forvaltningsorganisation på anden måde end ved bemyndigelse, fx som følge af en aftale- eller tvangslicens.

Kulturministeriet finder ikke anledning til at tilføje ”kollektive overenskomster” til listen over områder, hvor § 3 ikke finder anvendelse, og bemærker, at det må bero på en konkret vurdering, hvorvidt en kollektiv forvaltningsorganisation, der forvalter rettigheder på baggrund af en kollektiv overenskomst, skal opfylde kravene i § 3.

5.2. Aftalelicens

UBVA, Copydan Tekst & Node, Filmex, Dansk Forfatterforening, Copydan Billeder, DOKS, Dansk Journalistforbund, Dansk Forfatterforening, Koda, Samrådet for Ophavsret og Dansk Artist Forbund mener, at det bør overvejes at præcisere i lovtæksten, at aftalelicens kan opretholdes inden for rammerne af direktivet og loven – også selv om dette følger af lovbemærkninger. Flere henviser til, at dette er tilfældet i det svenske lovudkast. Danske Medier og Danske Forlag henviser til Copydan Tekst & Nodes høringssvar. Performex og DMF henviser til Samrådet for Ophavsrets høringssvar. Dansk Fotografisk Forening, Danske Tegneserieskabere, Danske Bladtegnere, Danske Billedkunstnere, Danske Kunsthåndværkere og Designere, DJ:Fotograferne og Visuelt Forum henviser til Copydan Billeders høringssvar.

Kulturministeriets bemærkninger:

Det følger af direktivets betragtning 12, at direktivet ikke ”*blander sig ikke i ordninger vedrørende forvaltning af rettigheder i medlemsstaterne, såsom individuel forvaltning, udvidelse af en aftale mellem en repræsenterende kollektiv forvaltningsorganisation og en bruger, dvs. aftalelicenser, obligatorisk kollektiv forvaltning, retlige formodninger om repræsentation og overførsel af rettigheder til kollektive forvaltningsorganisationer*”. Denne passus er gentaget på side 34 i udkastet til lovforslag, der blev sendt i høring. På side 35 anføres, at ”*direktivets regler og dermed dette lovforslags regler betyder således ikke, at de nuværende regler i ophavsretsloven om aftalelicens eller obligatorisk kollektiv forvaltning skal ændres.*”

Der er således allerede taget stilling til forholdet mellem lovforslaget og aftalelicensordningen i bemærkningerne.

Kulturministeriet anerkender imidlertid i lyset af de modtagne høringssvar og aftalelicensordningens vigtighed, at der kan være behov for yderligere klarhed over, at reglerne om aftalelicens i lov om ophavsret ikke påvirkes af dette lovforslag. Det foreslås derfor, at der i lovforslaget indsættes en ny § 3, stk. 9, med følgende ordlyd.

”Denne bestemmelse har ikke betydning for anvendelsen af bestemmelserne i lov om ophavsret vedrørende aftalelicens eller obligatorisk kollektiv forvaltning”.

Kulturministeriet bemærker, at den foreslåede regel kun vedrører lovforslagets § 3 og ikke hele loven. Formålet hermed er at sikre, at der ikke opstår tvivl om, at kollektive forvaltningsorganisationer skal opfylde lovforslagets regler, der gælder uafhængigt af aftalelicensen, fx reglerne om fordeling af rettighedsvederlag, selv når forvaltningen sker på et område, der er dækket af aftalelicens.

Kulturministeriet bemærker hermed, at den danske lov kommer på den linje med det svenske udkast til lovforslag, der er offentliggjort den svenske betænkning SOU 2015:47.

Kulturministeriet vurderer ikke, at der er tale om en overimplementering, da der alene er tale om en præcisering.

5.3. Rettighedshavernes udstedelse af licenser for ikke-kommercielle anvendelser

Statsbiblioteket mener, at det bør fremgå direkte af lovteksten, at kollektive forvaltningsorganisationer kun kan fastsætte "nødvendige betingelser" for rettighedshavernes udstedelse af licenser for ikke-kommercielle anvendelser i medfør af lovforslagets § 3, stk. 2. Det Kongelige Bibliotek henviser til Statsbibliotekets hørings svar.

Kulturministeriets bemærkninger:

Af lovudkastets specielle bemærkninger til § 3, stk. 2, følger, at "en kollektiv forvaltningsorganisation kun kan fastsætte betingelser for rettighedshavernes ret efter den foreslåede stk. 3, som er objektivt nødvendige for beskyttelsen af deres rettigheder og interesser eller for den effektive forvaltning af deres rettigheder."

Kulturministeriet finder det på den baggrund ikke nødvendigt at ændre lovteksten.

6. Ledelse og styring af kollektive forvaltningsorganisationer

6.1. Fuldmagter

UBVA, Copydan Tekst & Node, IFPI, DOKS, Producentforeningen, Filmret ApS, CAB, Filmret og Filmkopi støtter, at der i lovforslagets § 7, stk. 4, gives forvaltningsorganisationerne fleksibilitet til at bestemme, om der skal fastsættes begrænsninger vedrørende fuldmagter. Danske Medier og Danske Forlag henviser til Copydan Tekst & Nodes hørings svar.

Gramex foreslår, at begrænsningen på en enkelt generalforsamling bliver understreget yderligere.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet tager Gramex' bemærkning til efterretning, og præciserer derfor i lovforslagets § 7, stk. 5, at: "En fuldmagt er gyldig for en enkelt generalforsamling". Det præciseres endvidere i de specielle bemærkninger, at en fuldmagt kun kan være

gyldig for én enkelt generalforsamling, og at der ikke kan gives ”løbende fuldmagter”, der gælder alle generalforsamlinger i en given periode, fx på 5 år.

Kulturministeriet vurderer ikke, at der er tale om en overimplementering, da der alene er tale om en præcisering.

6.2. Tilsynsfunktion

Copydan Billeder, Producentforeningen, Filmret ApS, CAB, Filmret og Filmkopi mener, at det er fornuftigt, at den i lovudkastet omtalte tilsynsfunktion kan varetages af bestyrelsen. Copydan AV-foreningerne giver udtryk for tilsvarende synspunkt. Dansk Fotografisk Forening, Danske Tegneserieskabere, Danske Bladtegnere, Danske Billedkunstnere, Danske Kunsthåndværkere og Designere, DJ:Fotograferne og Visuelt Forum henviser til Copydan Billeders hørings svar.

Gramex foreslår, at strukturen i lovforslagets § 8 ændres, således at den i højere grad afspejler den mest normale konstruktion i kollektive forvaltningsorganisationer, hvor det er bestyrelsen, der varetager tilsynsfunktionen.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet vurderer på linje med Gramex, at det normalt vil være bestyrelsen, der varetager tilsynsfunktionen. Dette er baggrunden for, at det i lovteksten foreslås at gøre det klart, at bestyrelsen kan varetage tilsynsfunktionen, uanset at dette ikke følger udtrykkeligt af direktivet.

Kulturministeriet bemærker dog, at tilsynsfunktionen også kan varetages af andre organer end bestyrelsen, og at bestyrelsen således kun er et eksempel på, hvilket organ der kan påtage sig opgaven. Kulturministeriet vurderer på den baggrund, at direktivets struktur bør opretholdes, således at hovedreglen – den kollektive forvaltningsorganisation skal have en tilsynsfunktion – kommer først, og at eksemplet på en mulig tilsynsfunktion – bestyrelsen – kommer sidst.

6.3. Udpegelse af bestyrelsesmedlemmer

Koda, DKF, DPA, DJBFA og DMFF er bekymrede for, hvorledes lovforslagets § 6, stk. 3, vil blive praktiseret. Bekymringen går ikke på formuleringen af selve ordlyden af bestemmelsen, som svarer til direktivets formulering, men på forståelsen af bestemmelsen. Koda, DKF, DPA, DJBFA og DMFF er bekymrede for, at bestemmelsen skal forstås således, at generalforsamlingen ikke kan træffe beslutning om, at et passende antal af bestyrelsens medlemmer kan udpeges af Kodas medlemsforeninger. Såfremt dette er tilfældet, mener Koda, DKF, DPA, DJBFA og DMFF, at der vil være en betydelig risiko for, at Kodas bestyrelse ikke vil være i stand til at varetage de hensyn, der er anført i direktivets betragtning 3, der vedrører bl.a. hensynet til den kulturelle mangfoldighed, og de kollektive forvaltningsorganisationers rolle i at fremme mangfoldigheden ved at give mindre repertoire adgang til markedet og ved at yde sociale, kulturelle og uddannelsesmæssige tjenester til fordel for deres rettighedshavere og offentligheden. Koda, DKF, DPA, DJBFA og DMFF opfordrer derfor til, at det af lovbemærkningerne til § 6, stk. 3, kommer til at fremgå, at det i overensstemmelse med almindelig dansk

selskabs- og foreningsret er muligt for generalforsamlingen at udøve sin ret til udnævnelse af bestyrelsesmedlemmer ved at optage en bestemmelse i vedtægterne om, at nogle bestyrelsesmedlemmer skal udpeges af andre end generalforsamlingen selv. *Koda*, *DKF*, *DPA*, *DJBFA* og *DMFF* anser denne udpegningsform for både den mest afbalancerede og den, som er bedst overensstemmende med gældende dansk ret uden at være i strid med direktivet.

Kulturministeriets bemærkninger:

I lovforslaget lægges der i § 6, stk. 3, op til, at generalforsamlingen skal træffe beslutning om udnævnelse og afskedigelse af bestyrelsesmedlemmer og direktører. Hverken lovforslaget eller direktivet tager udtrykkeligt stilling til, om alle bestyrelsesmedlemmerne skal vælges direkte på generalforsamlingen.

Kulturministeriet er enig med Koda i, at direktivet ikke fastsætter et absolut krav om, at alle medlemmerne i en bestyrelse skal vælges direkte på generalforsamlingen, men efterlader et vist spillerum til de kollektive forvaltningsorganisationer til at organisere sig på den måde, som findes mest hensigtsmæssig.

Det følger dog af direktivets artikel 6, stk. 3, at en kollektiv forvaltningsorganisations vedtægter skal indeholde passende og effektive mekanismer for alle medlemmernes deltagelse i organisationens beslutningsproces, ligesom det følger af direktivets artikel 8, stk. 4, at generalforsamlingen skal træffe beslutning om udnævnelse af bestyrelsesmedlemmer. Heraf udleder Kulturministeriet, at generalforsamlingen skal have reel indflydelse på bestyrelsens sammensætning, hvilket blandt andet kan ske ved, at generalforsamlingen vælger flertallet af bestyrelsesmedlemmerne direkte på generalforsamlingen.

Kulturministeriet foretager derfor præcisering af lovbemærkningerne til lovforslagets § 6, stk. 3, således at ovenstående kommer til at fremgå.

Kulturministeriet vurderer ikke, at der er tale om en overimplementering, da der alene er tale om en præcisering.

7. Fordeling af rettighedsvederlag

7.1. Ufordelbare midler

UBVA anderkender, at forvaltningsorganisationer og medlemsforeninger skal gøre, hvad de kan for at foretage individuel fordeling af rettighedsvederlag. *UBVA* hilser det samtidig velkomment, at ufordelbare midler i overensstemmelse med lovens procedurer skal kunne fordeles kollektivt efter nærmere beslutning i foreningens organer.

Det Kongelige Bibliotek mener, at der skal fastsættes en lavere betaling for aftalelicenser fremfor, at større beløb kan anvendes til andre formål. Der henvises til, at lovforslagets § 16, stk. 7-8, vedrører midler, der ikke kan fordeles, fordi man ikke har kunnet finde rettighedshavere, og at når det drejer sig om kulturarvsdigitaliseringer, vil der typisk være tale om ældre værker, hvor andelen af

rettighedshavere, der ikke kan findes, formentlig vil være større end ved digitalisering af nyere værker. Statsbiblioteket henviser til Det Kongelige Biblioteks høringssvar.

Kulturministeriets bemærkninger:

Som anført i udkastet til lovforslag vurderer Kulturministeriet, at kollektive forvaltningsorganisationer og deres medlemmer er nærmest til at afgøre, hvorledes de ufordelbare midler skal anvendes, og det foreslås derfor ikke at fastsætte regler om, hvad de ufordelbare midler kan anvendes til. Kulturministeriet finder endvidere ikke, at det er hensigtsmæssigt at fastsætte regler om en lavere betaling for aftalelicenser, da vederlagets størrelse skal fastsættes ved aftale. Størrelsen på de kollektive forvaltningsorganisationers vederlagstakster kan indbringes for domstolene og på visse områder Ophavsretslicensnævnet.

7.2. Administrationsomkostninger

Producentforeningen, Filmret ApS, CAB, Filmret og Filmkopi lægger til grund, at lovforslagets § 14 ikke forhindrer, at man også fremadrettet kan fradrage administrationsomkostninger som en procentdel af det opkrævede rettighedsvederlag. Der kan dog ikke være tale om en fast aftalt procentsats, idet fradraget skal afspejle de faktiske omkostninger, der knytter sig til forvaltningen af rettigheder.

Kulturministeriets bemærkninger:

Lovforslaget giver kollektive forvaltningsorganisationer fleksibilitet til at indrette deres virksomhed på dette område på den måde, som passer den enkelte organisation bedst.

Kulturministeriet er enig med Producentforeningen, Filmret ApS, CAB, Filmret og Filmkopi i, at lovforslaget ikke som udgangspunkt forhindrer, at administrationsomkostninger kan fradrages som en procentdel af rettighedsvederlaget, såfremt administrationsomkostningerne ikke overstiger de begrundede og dokumenterede omkostninger.

8. Forholdet mellem kollektive forvaltningsorganisationer og deres medlemsorganisationer

Copydan AV-foreningerne, Akademikerne, Animationssammenslutningen ANIS, Billedkunstnernes Forbund, Dansk Artist Forbund, Dansk Filmfotoograf Forbund, Dansk Forfatterforening, Dansk Journalistforbund, Dansk Kapelmesterforening, DKF, Dansk Metal, DMF, Dansk Skuespillerforbund, Danske Billedkunstnere, Danske Dramatikere, Danske Filminstruktører, Danske Forlag, DJBFA, DPA, DMFF, Danske Scenografer, Danske Skønlitterære Forfattere, Film & TV-Arbejderforeningen, Filmret, Danske Sceneinstruktører, Fællesrådet for Udøvende Kunstnere, Gramex, IFPI Danmark, Koda, Koda Dramatik, Nordisk Copyright Bureau, Producentforeningen og Teknisk Landsforbund har afgivet et fælles høringssvar vedrørende ansvarsfordelingen mellem kollektive forvaltningsorganisationer og dens medlemsorganisationer.

I høringssvaret fremhæves det, at Copydan AV-foreningerne er ejet af deres medlemsorganisationer, og at det er medlemsorganisationerne, der står for

fordelingen og kontakten til de individuelle rettighedshavere. Det fremføres i høringssvaret, at lovforslagets regler vil kræve, at der laves om på denne arbejdsdeling, da Copydan AV-foreningerne vil skulle være ansvarlig for medlemsorganisationernes aktiviteter. Det anføres i den forbindelse, at Copydan AV-foreningerne vil skulle indføre et overvågnings- og sanktionssystem over for medlemsorganisationerne, der er Copydans ejere. Parterne bag høringssvaret frygter, at dette vil skade den demokratiske proces i medlemsorganisationerne og gøre det mindre attraktivt for rettighedshaverne i medlemsorganisationer at indgå i fælles klarering af rettigheder.

Parterne bag høringssvaret foreslår derfor to løsningsmodeller (model A og B), der begge har til formål at afklare ansvarsfordelingen mellem de kollektive forvaltningsorganisationer og deres medlemsorganisationer. Model A medfører, at de kollektive forvaltningsorganisationers medlemsorganisationer omfattes af lovforslagets §§ 12-14 og § 24. Model B medfører, at en kollektiv forvaltningsorganisation i vedtægterne kan bestemme, at ansvaret for overholdelse af forpligtelserne i medfør af lovforslaget kan pålægges dens medlemsorganisationer. Der henvises i en række andre høringssvar, herunder høringssvarene fra *Performex*, *Samrådet for Ophavsret* og *DOKS* til ovennævnte fælles høringssvar. *UBVA*, *Dansk Journalistforbund*, *Dansk Artist Forbund* og *Advokatrådet* er fremkommet med tilsvarende synspunkter deres selvstændige høringssvar.

Kulturministeriets bemærkninger:

Som det anføres i lovudkastets afsnit 2.3 har Kulturministeriet tilstræbt en minimumsimplementering, der ligger tæt op af direktivet. Dette betyder, at det som udgangspunkt vil være den kollektive forvaltningsorganisation, der skal opfylde betingelserne i lovforslaget, og at medlemsorganisationerne kun er regulerede, hvor dette følger af direktivet. For at sikre at rettighedshaverne får den tilstrækkelige beskyttelse, uanset at fordelingen sker gennem medlemsorganisationerne, anføres det i lovforslaget, at Kulturministeriet forventer, at medlemsorganisationerne så vidt muligt efterlever lovens principper, og at Kulturministeriet efter to år vil gennemføre en evaluering af, i hvilket omfang medlemsorganisationerne efterlever principperne i lovforslaget.

Parterne bag høringssvarene anbefaler, at lovforslaget ændres, så en del af forpligtelserne og ansvaret for opfyldelsen heraf kan flyttes til medlemsorganisationerne, således at lovforslaget bedst muligt viderefører den model for kollektiv forvaltning, der anvendes af Copydan AV-foreningerne i dag.

Kulturministeriet har derfor vurderet, hvorvidt den nuværende løsning bør bibeholdes, eller om Model A eller Model B i stedet skal indføres.

Direktivet tager ikke stilling til, hvorvidt Model A eller B kan indføres i lovforslaget, men Kulturministeriet vurderer, at direktivet indeholder tilpas fleksibilitet til at indføre både Model A og Model B. Kulturministeriet lægger i den forbindelse vægt på, at det anerkendes i direktivet, at der kan ske fordeling af rettighedsvederlag gennem de kollektive forvaltningsorganisationers medlemsorganisationer, men at direktivet

ikke regulerer kravene til medlemsorganisationerne udover, hvad der gælder i medfør af artiklerne 13, 15 og 18. Det vurderes derfor, at der er et vist spillerum for medlemsstaterne i forbindelse med indretningen af national lovgivning på dette område. Kulturministeriet lægger ligeledes vægt på, at formålet med direktivet efter Kulturministeriets opfattelse bedst opnås ved indførelse af enten Model A eller Model B, da rettighedshaverne på den måde vil få den samme retlige beskyttelse, uanset om fordelingen af rettighedsvederlag sker gennem en kollektiv forvaltningsorganisation eller en medlemsorganisation.

Kulturministeriet bemærker dog, at begge modeller adskiller sig fra direktivets struktur og ordlyd, og at det derfor ikke kan udelukkes, at EU-Kommissionen vil stille spørgsmålstejn ved modellen.

Ved både Model A og Model B kan man stille spørgsmålstejn ved, om modellerne indeholder et vist element af overimplementering som følge af de øgede forpligtelser for medlemsorganisationerne, der ikke i alle tilfælde følger af direktivet. Kulturministeriet bemærker dog, at de forøgede forpligtelser modsvares af mindre forpligtelser for de kollektive forvaltningsorganisationer, hvorfor indførelse af enten model A eller B efter en samlet vurdering vil medføre det samme eller næsten samme forpligtelsesniveau, som hvis den nuværende løsning fastholdes.

Forskellen på de to modeller er, at Model A identificerer en række bestemmelser, som medlemsorganisationerne skal efterleve i forbindelse med, at de fordeler vederlag til rettighedshaverne, mens Model B giver maksimal fleksibilitet til de kollektive forvaltningsorganisationer i forbindelse med opfyldelse af lovens forpligtelser og ansvaret herfor. Modellerne adskiller sig ligeledes fra hinanden ved, at ansvarsfordelingen i model A reguleres i lovbemærkningerne, mens Model B indeholder en klar og entydig lovregel. Model B vil efter Kulturministeriets vurdering medføre mindst risiko for, at der kommer til at være overlap mellem forpligtelserne for de kollektive forvaltningsorganisationer og medlemsorganisationer, da ansvarsfordelingen indsættes direkte i lovteksten. Derfor vurderes det, at Model B i højere grad end Model A er i overensstemmelse med regeringens ønske om at undgå overimplementering.

Efter en samlet vurdering vælger Kulturministeriet at indarbejde den foreslåede model B i lovforslaget, da denne løsning bedst opfylder direktivets formål samtidig med, at den danske model for kollektiv forvaltning af rettigheder kan opretholdes.

Kulturministeriet foreslår dog i lovforslaget at begrænse anvendelsen af den foreslåede Model B til at gælde de aktiviteter, der vedrører fordelingen af vederlag til rettighedshaverne samt udarbejdelse af den årlige gennemsigtighedsrapport. På denne måde gives der fleksibilitet på de områder, der er beskrevet i det fælles høringssvar samtidig med, at det sikres, at en kollektiv forvaltningsorganisation stadig vil skulle opfylde resten af lovforslagets forpligtelser, herunder kravene til ledelse, afholdelse af generalforsamling, forhold til brugere osv. Kulturministeriet foreslår ligeledes, at det i lovbemærkningerne klart kommer til at fremgå, at de kollektive forvaltningsorganisationer fortsat skal opfylde lovforslagets bestemmelser i det

omfang, de udfører aktiviteter, der er omfattet af lovforslaget. Det foreslås endvidere i lovforslaget, at medlemsorganisationerne skal sikre, at rettighedshaverne får mulighed for at få indflydelse på beslutninger, der relaterer sig til fordeling af rettighedsvederlaget, herunder vedtagelse af fordelingsplan, hvilke fradrag der kan tages i rettighedsvederlag etc., selvom medlemsorganisationerne ikke bliver omfattet af kravene til afholdelse af generalforsamling i lovforslagets §§ 6-7. Endelig foreslår Kulturministeriet, at såfremt en kollektiv forvaltningsorganisation vælger, at gennemsigtighedsrapporten skal udarbejdes af dens medlemsorganisationer for så vidt angår deres aktiviteter, så skal det af transparens hensyn sikres, at den kollektive forvaltningsorganisation publicerer alle rapporter på dens hjemmeside.

På denne baggrund slettes § 17 og § 19, stk. 4, i det lovforslag, der var sendt i høring, og der indsættes i stedet § 24 om muligheden for at træffe beslutning om ansvarsfordelingen mellem en kollektiv forvaltningsorganisation og dens medlemsorganisationer. § 24 er baseret på model B. Der indsættes ligeledes § 1, stk. 6 og 7, der fastsætter de bestemmelser, der finder anvendelse for medlemsorganisationerne, hvis det i den kollektive forvaltningsorganisation besluttet, at de skal stå for fordelingen af skyldige beløb til rettighedshaverne (stk. 6) eller udarbejdelsen af gennemsigtighedsrapporten (stk. 7). Endelig foreslås der § 23, stk. 7, der vedrører medlemsorganisationernes udarbejdelse af gennemsigtighedsrapport.

9. Repræsentationsaftaler mellem kollektive forvaltningsorganisationer

Filmex foreslår, at det i lovbemærkningerne præciseres, at det i repræsentationsaftaler kan aftales, at en kollektiv forvaltningsorganisation, der modtager rettighedsvederlag fra en anden kollektiv forvaltningsorganisation, kan foretage fordeling efter egne regler. *Copydan AV-foreningerne* giver udtryk for lignende synspunkter.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet tager bemærkningerne fra *Filmex* og *Copydan AV-foreningerne* til efterretning og foretager præciseringer i bemærkningerne til § 19, således at det fremgår, at kollektive forvaltningsorganisationer kan aftale, at det er den modtagende organisations fordelingsplaner, der er gældende for den individuelle udbetaling.

Kulturministeriet vurderer ikke, at der er tale om en overimplementering, da der alene er tale om en præcisering.

10. Oplysningsforpligtelser

10.1. Gebyrer for udlevering af oplysninger

Filmex, *Dansk Forfatterforening*, *Dansk Journalistforbund*, *Koda*, *Samrådet for Ophavsret* og *Gramex* mener, at det bør fremgå af loven, at forvaltningsorganisationer kan opkræve rimelige gebyrer for besvarelse af anmodninger om udlevering af oplysninger i medfør af forslaget § 22. Organisationerne henviser til, at muligheden for at opkræve gebyrerne betyder, at administrationsomkostningerne ved håndteringen af disse anmodninger ikke kommer til at påvirke udbetalingen til rettighedshaverne, og det bemærkes, at håndteringen af anmodningerne vil kunne være meget byrdefuld for organisationerne. Flere organisationer henviser ligeledes til,

at opkrævningen af gebyrer vil betyde, at det kun er begrundede anmodninger, der fremsendes. Performex og DMF henviser til Samrådet for Ophavsrets høringsvar.

Producentforeningen, Filmret ApS, CAB, Filmret og Filmkopi forudsætter, at de enkelte forvaltningsorganisationer kan fastsætte rimelige gebyrer for at besvare begrundede anmodninger i medfør af § 22 i det lovforslag, der blev sendt i høring.

Organisationerne anfører, at disse gebyrer dermed bidrager til at sikre, at omkostningerne rammer så præcist som muligt og ikke væltes over på de enkelte rettighedshavere, for hvem anmodningen og omkostninger knyttet hertil er irrelevant.

Kulturministeriets bemærkninger:

Direktivets betragtning 35 overlader det til national lovgivning at vurdere, om kollektive forvaltningsorganisationer kan tage gebyrer for tilrådighedsstillelsen af de oplysninger, der er nævnt i artikel 20, der er gennemført i lovforslagets § 21 (§ 22 i det lovforslag, der blev sendt i høring). Kulturministeriet vurderer i overensstemmelse med Producentforeningen, Filmret ApS, CAB, Filmret og Filmkopi at lovforslaget, der blev sendt i høring, tillader, at de kollektive forvaltningsorganisationer kan tage disse gebyrer uden en udtrykkelig regel i lovteksten.

Lovforslaget ændres derfor ikke på dette punkt.

10.2. Konkurrencemæssige aspekter

Konkurrencestyrelsen- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at kollektive forvaltningsorganisationers udveksling af oplysninger – henset til lovens formål – i et vist omfang kan være nødvendig. Dog finder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at karakteren af visse af de i bilag 1 fastsatte oplysninger, såfremt de gøres offentligt tilgængelige, kan have en negativ effekt på konkurrencen på markedet, og henviser særligt til de i bilag 1, punkt 2, angivne oplysninger. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen finder desuden, at det blotte omfang af oplysninger, der i henhold til loven udveksles eller offentliggøres, er betænkeligt. Endelig henviser Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til, at de oplysninger, der i henhold til lovforslaget udveksles mellem de kollektive forvaltningsorganisationer, i kombination med oplysningerne i gennemsigthedsrapporten, giver den enkelte aktør på markedet et relativt fyldestgørende indblik i den enkelte konkurrents forretningsmæssige forhold. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at dette potentielt kan have konkurrenceskadelige virkninger.

Kulturministeriets bemærkninger:

Oplysningsforpligtelserne i lovforslaget er udtryk for en minimumsimplementering af direktivets regler. Der er derfor efter Kulturministeriets vurdering ikke hjemmel til at indføre lempeligere regler end dem, der gennemføres i lovforslaget.

11. Multiterritoriale licenser for onlineanvendelse af musikværker

11.1. Om § 26 om adgang til oplysninger om værker m.v.

Statsbiblioteket mener, at det i § 26 er relevant at tilføje muligheden for, at "andre brugere" også kan rekvirere oplysninger. Det Kongelige Bibliotek henviser til Statsbibliotekets høringsvar.

Kulturministeriets bemærkninger:

Forslaget til § 26 modsvarer artikel 25 i direktivet. Bestemmelsen knytter sig til kapitlet om de multiterritoriale licenser til onlinebrug af musikværker, der totalharmoniseres med direktivet, hvorfor Kulturministeriet allerede af den grund ikke kan udvide § 26. Kulturministeriet bemærker, at kollektive forvaltningsorganisationer fortsat vil være forpligtet til at afgive oplysninger i medfør af lovforslagets §§ 22-24.

11.2. Om § 35 om undtagelse for onlinemusikrettigheder, der er nødvendige for radio- og fjernsynsudsendelser

DR mener ikke, at lovudkastets § 35 tilstrækkeligt klart afspejler de forhold, der gør sig gældende for radio- og tv-stationer. DR opfordrer derfor til, at det klargøres i lovforslagets bemærkninger, at radio- og tv-stationers onlineaktiviteter på musikområdet ikke er undergivet direktivets bestemmelser i kapitel 6, og at disse bestemmelser derfor tager sigte på egentlige onlinemusiktjenester. DR mener endvidere, at lovbemærkningerne bør reflektere det forhold, at DR typisk erhverver samtlige musikrettigheder ved at indgå en aftale med Koda. TV 2 DANMARK A/S giver udtryk for lignende synspunkter.

Kulturministeriets bemærkninger:

Lovudkastets § 35 har til formål at implementere direktivets artikel 32, der skal ses i sammenhæng med betragtning 48 i direktivet. Lovudkastets § 35 har en anden ordlyd end artikel 32, men der er ikke tiltænkt indholdsmæssige ændringer i forhold til artikel 32. Lovudkastets § 35 er således begrænset på samme måde som artikel 32, og Kulturministeriet vurderer ikke, at direktivet giver mulighed for at udvide bestemmelsen til at gælde alle musiklicenser til radio- og fjernsynsforetagenders onlinetjenester indeholdende musik.

Kulturministeriet finder det endvidere ikke hensigtsmæssigt at præcisere, at DR typisk erhverver samtlige musikrettigheder ved at indgå aftale med Koda, da dette beror på aftalemæssige forhold uden for Kulturministeriets kontrol.

12. Forholdet mellem kollektive forvaltningsorganisationer og brugere

IFPI Danmark finder det fornuftigt og hensigtsmæssigt, at direktivets artikel 16 og 17 om forholdet til brugere implementeres i ophavsretsloven. Koda, Samrådet for Ophavsret, Gramex og Copydan AV-foreningerne giver udtryk for lignende synspunkter. Performex og DMF henviser til Samrådet for Ophavsrets høringssvar.

IFPI Danmark hilser det velkomment, at der indføres en klar pligt for brugere til at indrapportere, hvilke musikindspilninger m.v. der er brugt.

Danske Teatres Fællesorganisation forstår de foreslåede ændringer til ophavsretslovens kapitel 2a og de dertil knyttede bemærkninger til lovforslaget således, at de kan henholde sig til de indgåede aftaler i forhold til deres medlemsteatres oplysningsforpligtelser og øvrige forpligtelser overfor de kollektive forvaltningsorganisationer.

Dansk Erhverv vurderer, at det er væsentligt for Dansk Erhvervs medlemmer, at den praktiske anvendelse af de foreslåede bestemmelser i ophavsretsloven ikke fører til, at de erhvervsdrivende brugere bliver yderligere belastet administrativt med indberetningspligter mv. end tilfældet er i dag, hvor der f.eks. ikke er indberetningspligt på værksniveau. Dansk Erhverv henstiller, at Kulturministeriet, hvis det vurderes muligt inden for rammerne af direktivet, mere klart i den foreslåede bestemmelse i ophavsretslovens § 52 b tilkendegiver, at det er en pligt for forvaltningsorganisationerne at gøre det så enkelt som muligt for deres brugere/kunder at opfylde indberetningspligten. Dansk Erhverv vurderer, at en sådan præcisering ikke umiddelbart ses at være uoverensstemmende med direktivets artikel 17.

Statsbiblioteket mener generelt, at der er behov for, at der i bemærkningerne skelnes mere tydeligt mellem forskellene på kommercielle og ikke-kommercielle brugere og de samfundsmæssige interesser og politiske ønsker for at sikre adgang til kulturarven. Statsbiblioteket vurderer endvidere, at implementeringen af artikel 16 fremstår som en overimplementering, hvor der pålægges brugeren at finde betydelig flere oplysninger end forudsat i direktivet. Statsbiblioteket mener, at dette fx gælder i forhold til afrapportering af en række oplysninger i bestemte formater, med mindre der direkte er aftalt andet. Statsbiblioteket henviser til, at dette vil medføre væsentlige administrative arbejdsbyrder for brugerne. Statsbiblioteket mener ligeledes, at det vil være umuligt eller meget byrdefuldt, hvis brugerne skal give alle de oplysninger, som de råder over. Det foreslås, at det af bemærkningerne til § 42 fremgår, at der ikke kun skal tages hensyn til administrative byrder for små- og mellemstore virksomheder, men at hensyn til ABM-institutionerne ligeledes inddrages. Det Kongelige Bibliotek henviser til Statsbibliotekets høringssvar.

Det Kongelige Bibliotek mener, at formuleringen af lovforslagets § 52 b kan læses som en meget betydelig udvidelse af bibliotekets forpligtelser til at rapportere over brugen af værker. Det Kongelige Bibliotek henviser til, at det vil være prohibitivt dyrt, hvis biblioteket bliver forpligtet til at gennemgå et meget stort antal bøger for at identificere sådanne rettigheder. Det forudsættes derfor, at forpligtelserne ikke udvides i forhold til hidtidig praksis på området, og at der ikke kan stilles nye krav om formater for allerede indgåede aftaler. Statsbiblioteket henviser til Det Kongelige Biblioteks høringssvar.

TV 2 DANMARK A/S vurderer, at det er et tilbagevendende problem i sager om misbrug af dominerende stilling, at den dominerende virksomhed undlader at fremlægge oplysninger om sine aftaler med andre brugere, selvom brugerne anmoder om det. TV 2 DANMARK A/S anfører, at det påhviler brugerne at bevise diskrimination, og mener, at det er vanskeligt, hvis ikke der kan fremskaffes bevis for den dominerende virksomheds praksis. TV 2 DANMARK A/S mener derfor, at det bør tilføjes i lovbemærkningerne, at den kollektive forvaltningsorganisation f.eks. er forpligtet til at besvare brugernes forespørgsler om forvaltningsorganisationernes praksis i forhold til andre brugere, herunder rabatter og andre særlige fordele, som en forvaltningsorganisation eventuelt har aftalt, samt begrundelsen herfor.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet kan konstatere, at det i de modtagne hørings svar fra brugere af ophavsretlige værker anføres, at forpligtelserne for brugerne i forhold til rapportering af anvendte værker ikke må blive for omfattende. Kulturministeriet bemærker hertil, at lovforslaget allerede indeholder en række sikkerhedsventiler for brugerne. Det følger af bemærkningerne, at der skal være proportionalitet mellem rapporteringens omfang og forvaltningsorganisationens interesse i rapporteringen, og der skal tages hensyn til brugerens størrelse og kapacitet. Omfanget af forpligtelsen kan indbringes for Ophavsretslicensnævnet. Kulturministeriet vurderer derfor ikke, at der er grundlag for at ændre § 52 b, stk. 1, herunder ved at fastsætte en regel om, at kollektive forvaltningsorganisationer skal gøre det så let som muligt at opfylde indberetningspligten.

I forhold til TV 2 DANMARK A/S' bemærkninger bemærker Kulturministeriet, at det allerede følger af lovforslagets § 22, nr. 3, at der skal oplyses om standardlicensaftaler og gældende standardtariffer. Det følger endvidere af de specielle bemærkninger hertil, at *"hvis den kollektive forvaltningsorganisation på en standardiseret måde giver mulighed for rabatter, reduktioner eller lignende, skal forvaltningsorganisationen tillige oplyse disse i forbindelse med ovennævnte licensaftaler eller tariffer"*. Kulturministeriet finder ikke anledning til yderligere at pålægge de kollektive forvaltningsorganisationer at give oplysninger som foreslået af TV 2 Danmark A/S og bemærker i den forbindelse, at dette ville være en overimplementering af direktivet. Som påpeget af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i afsnit 10.2 ovenfor er der allerede tale om, at der pålægges de kollektive forvaltningsorganisationer store oplysningsforpligtelser i forbindelse med lovforslaget.

I forhold til bemærkningerne fra Statsbiblioteket bemærker Kulturministeriet, at § 52 b ikke går videre end krævet af direktivet og dermed ikke er udtryk for overimplementering. Artikel 17 kræver, at *"medlemsstaterne skal vedtage bestemmelser til sikring af, at brugerne inden for et aftalt eller forud fastsat tidsrum og i et aftalt eller forud fastsat format giver en kollektiv forvaltningsorganisation de relevante oplysninger, de råder over om anvendelsen af de rettigheder, den kollektive forvaltningsorganisation repræsenterer, som er nødvendige for opkrævning af rettighedsindtægter og for fordeling og betaling af skyldige beløb til rettighedshavere"*. Disse kriterier er gengivet i forslaget til § 52 b, stk. 1-3, og det bemærkes i den forbindelse, at Kulturministeriet ikke har valgt at fastsætte et bestemt format eller tidsrum for rapportering i lovforslaget, men lader det være op til parterne selv at aftale omfanget af rapporteringen.

Kulturministeriet finder endvidere ikke, at der er behov for yderligere skelnen mellem kommercielle og ikke-kommercielle brugere i bemærkningerne. I lyset af bemærkningerne fra Statsbiblioteket foretages dog en enkelt ændring i de specielle bemærkninger til § 52 b, således at *"navnlig set i lyset af den særlige situation, der gør sig gældende for små eller mellemstore virksomheder"* erstattes med *"blandt andet set i lyset af den særlige situation, der gør sig gældende for små eller mellemstore virksomheder"*.

13. Tilsyn og håndhævelse af lovforslaget

UBVA, IFPI, Danmark Producentforeningen, Filmret ApS, CAB, Filmret, Filmkopi, Koda og Samrådet for Ophavsret vurderer, at lovudkastets kapitel 7 om tilsyn, klageprocedurer m.v. indeholder klare og afbalancerede bestemmelser, og at udvidelsen af Ophavsretslicensnævnets kompetence forekommer velbegrundet. Gramex og Copydan AV-foreningerne udtrykker lignende synspunkter. Performex og DMF henviser til Samrådet for Ophavsrets høringssvar.

Statsbiblioteket ønsker, at aftaler efter ophavsretslovens § 50, stk. 2, bliver medtaget under Ophavsretslicensnævnets kompetence. Det Kongelige Bibliotek henviser til Statsbiblioteket høringssvar.

DR og TV 2 Danmark A/S vurderer, at Ophavsretslicensnævnet generelt anvender forskellige retsregler alt afhængigt af, hvilket udnyttelsesområde der er tale om, hvilket de finder uholdbart. Det vurderes endvidere, at lovforslaget i afsnit 3.3.8 nærmest lader forstå, at nævnet aldrig anvender konkurrencereglerne. DR og TV 2 Danmark A/S foreslår derfor, at grundlaget for nævnets virksomhed sammenskrives i en bestemmelse, og at det præciseres, at nævnet skal træffe afgørelse på grundlag af gældende ret i sin helhed. DR og TV 2 Danmark A/S vurderer endvidere, at reglerne om Ophavsretslicensnævnets kompetence lider af mangler og peger bl.a. på, at Nordic Copyright Bureau (NCB) burde være omfattet af reglerne, samt at Ophavsretslicensnævnet bør kunne vurdere aftaler, der vedrører on demand.

Kulturministeriets bemærkninger:

Statsbiblioteket, DR og TV 2 Danmark A/S har under høringen fremsat ønske om, at reglerne om Ophavsretslicensnævnet generelt skal revideres, herunder ved at kompetencen skal udvides. Kulturministeriet vurderer, at der her er tale om forhold, der ikke vedrører gennemførelsen af direktivet, og at forslagene derfor ikke giver anledning til ændringer af lovforslaget. Der kan dog ses på problemstillingen i forbindelse med en eventuel kommende revision af ophavsretsloven.

Kulturministeriet bemærker, at den sætning i lovforslagets afsnit 3.3.8, der er fremhævet af DR og TV 2 DANMARK A/S, ikke har været tænkt som at skulle have betydning for Ophavsretslicensnævnets virke og regelgrundlag. For at undgå fejlfortolkning slettes eksemplet i sætningen.

14. Lovens ikrafttræden

14.1. Tidspunkt for efterlevelse af forpligtelserne

Copydan Tekst & Node påpeger, at lovens krav er relativt omfattende, og Copydan Tekst & Node ikke før vedtagelsen kan opnå klarhed om lovens præcise forpligtelser. Derfor foreslås det, at loven ændres således, at forpligtelser omkring rapportering og lignende først finder anvendelse for vederlag opkrævet i 2017 og frem, således at 2016 anses for en overgangsperiode, hvor de berørte kollektive forvaltningsorganisationer får mulighed for at implementere lovforslagets endelige krav i forhold til rapportering, fordeling, organisering og øvrige administrative procedurer. Danske Medier og Danske Forlag henviser til Copydan Tekst & Nodes høringssvar. DOKS, Dansk Forfatterforening, Filmex, Dansk Journalistforbund, DMF,

Koda, Samrådet for Ophavsret, Performex, Dansk Artist Forbund og Copydan AV-foreningerne giver udtryk for lignende synspunkter.

UBVA og IFPI vurderer, at det med hensyn til § 40 forekommer at være rigtigt, at lovens ikrafttræden betyder, at den nye lov med hensyn til fordeling af vederlag finder anvendelse på vederlag opkrævet efter ikrafttrædelsestidspunktet, og at den første gennemsigthedsrapport derfor først skal afleveres i 2017.

Producentforeningen, Filmret ApS, CAB, Filmret og Filmkopi hæfter sig ved, at lovens ikrafttræden den 10. april 2016 betyder, at lovens regulering af fordeling af vederlag først finder anvendelse på vederlag opkrævet efter ikrafttrædelsestidspunktet, hvilket blandt andet indebærer, at kravet om gennemsigthedsrapport først gælder fra 2017.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet har forståelse for de praktiske udfordringer, som en ikrafttræden midt i et regnskabsår kan have.

Kulturministeriet vurderer imidlertid, at der ikke er hjemmel i direktivet til at udskyde tidspunktet for udarbejdelse og publicering af første gennemsigthedsrapport til 2018.

14.2. Allerede indgåede aftaler

Statsbiblioteket mener, at der mangler en afklaring af, om den foreslåede § 52 b også kan anvendes på allerede indgåede flerårige aftaler og tilføjer, at det ikke findes rimeligt, hvis der på den måde kan indføres skærpene aftalebestemmelser med tilbagevirkende kraft. Det Kongelige Bibliotek henviser til Statsbibliotekets høringsvar.

Det Kongelige Bibliotek forudsætter, at forslaget til § 52 b i lov om ophavsret ikke udvides i forhold til hidtidig praksis på området, og at der ikke kan stilles nye krav om formater for allerede indgåede aftaler. Statsbiblioteket henviser til Det Kongelige Biblioteks høringsvar.

Kulturministeriets bemærkninger:

Som Statsbiblioteket påpeger, er der ikke i lovforslaget taget stilling til, hvordan allerede indgåede aftaler påvirkes af reglerne i den foreslåede § 52 b i lov om ophavsret. Kulturministeriet er enig med Statsbiblioteket i, at det vil være hensigtsmæssigt, at dette fremgår af loven.

Der er allerede indgået aftaler på en lang række udnyttelsesområder, og brugerne har indrettet sig herefter. Som påpeget af Statsbiblioteket og Det Kongelige Bibliotek vil det kunne være urimeligt byrdefuldt for brugerne, hvis forslaget til § 52 b i lov om ophavsret får indflydelse på disse aftaler.

Af hensyn til at reglerne i §§ 52 a og 52 b i lov om ophavsret ikke får tilbagevirkende kraft på allerede indgåede aftaler, foreslås det, at der indsættes § 40, stk. 3:

”Lovens § 42, nr. 3, finder ikke anvendelse i forhold til rettigheder som er erhvervet før lovens ikrafttræden”. Kulturministeriet vurderer ikke, at der er tale om overimplementering, da der ikke er tale om, at der fastsættes strengere regler end dem, der følger af direktivet.

15. Øvrige bemærkninger

15.1. Begreberne ”tildeling” og ”fordeling”

DMF vurderer, at i stedet for direktivoversættelsens formuleringer: ”tildeling” og ”fordeling”, bør den danske lovtæst anvende ”fordeling” og ”afregning”.

Koda, Dansk Komponistforening (DKF), Danske Populærautorer (DPA), Danske Jazz, Beat og Folk Autorer (DJBFA), Dansk Musikforlæggerforening (DMFF) og Samrådet for Ophavsret vurderer, at direktivets formuleringer visse steder bærer præg af manglende forståelse for forvaltningsorganisationernes faktiske arbejdsgange, som direktivet regulerer. Det tilkendegives, at organisationerne håber, at EU-Kommissionen i den fremtidige dialog om direktivets fortolkning vil lytte til, hvad der reelt er hensigtsmæssig og rationel rettighedsforvaltning. I den forbindelse er det fx uheldigt, at direktivets terminologi ”tildeling”-”fordeling” ukritisk er overtaget, uanset at en række danske forvaltningsselskaber, bl.a. støttet på Ophavsretslovens terminologi i fx § 57, for de tilsvarende arbejdsgange anvender henholdsvis ”fordeling” og ”afregning”. Performex og DMF henviser til Samrådet for Ophavsrets høringsvar.

Kulturministeriets bemærkninger:

Lovforslaget indeholder den samme terminologi som direktivet i forhold til ”tildeling” og ”fordeling”. Kulturministeriet har valgt at bibeholde denne terminologi af hensyn til at mindske risikoen for fejltolkning.

15.2. Struktur i § 6

Gramex mener, at § 6, stk. 3 og 4, burde byttes om, så strukturen i lovforslaget følger den praktiske virkelighed i organisationerne.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet vurderer på linje med Gramex, at danske kollektive forvaltningsorganisationer normalt vil være organiseret i en form, hvor der både er en bestyrelse og en direktion, hvorfor lovforslaget § 6, stk. 4 vil være relevant.

Kulturministeriet vurderer dog, at hensynet til at fastholde den samme struktur som direktivet i dette tilfælde vægter højere, hvorfor strukturen i lovforslaget fastholdes.

15.3. Definitionen på ophavsret

Statsbiblioteket mener, at definitionen af ”ophavsret” er uhensigtsmæssig, da den efter Statsbibliotekets opfattelse vil være en fejlkilde i forhold til fremtidige fortolkninger af ophavsretsloven. Det Kongelige Bibliotek henviser til Statsbibliotekets høringsvar.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet vurderer, at definitionen bør fastholdes af hensyn til læsevenligheden. Ordet "*ophavsrettigheder*" anvendes – ud over i relation til definitionen – 25 gange i lovforslaget, og det vil besværliggøre læsningen, såfremt der hver gang skulle skrives fx "*forvaltning af ophavsret og nærtstående rettigheder*" i lovforslaget. Kulturministeriet vurderer ikke, at der er risiko for fejlfortolkninger i forhold til forståelse af ophavsretsloven.

16. Andet

Kulturministeriet har efter høringen foretaget ændringer i lovudkastet af redaktionel karakter, navnlig ved at flytte dele af de almindelige bemærkninger til de specielle bemærkninger.